

Jenter er søte, og gutter er sterke. Eller?

I dag kan gutter og jenter i mange land velge å være akkurat slik de vil. Likevel lærer barn over hele verden at jenter skal være snille og søte, mens gutter skal være sterke og tøffe.

AV INGRID SPILDE | PUBLISERT 20. JUN. 2018 | OPPDATERT 6. MARS 2025

Liten jente utkledd som superhelt og med armen hevet i 'superhelt-pose'.

I Norge har heldigvis jenter og damer lov til akkurat det samme som gutter og menn. Foto: Shutterstock.

I gamle dager var det mange ting jenter ikke fikk gjøre, bare fordi de var jenter. De kunne for eksempel ikke bli leger eller gå i bukser. Og de fikk ikke lov til å stemme når det var valg. Det fins fortsatt steder i verden hvor det er slik. I noen land er det mange jenter som aldri får gå på skolen. Andre steder får ikke damer lov til å kjøre bil eller gå ut alene.

Likhet mellom kjønnene

Heldigvis er det ikke slik i Norge og mange andre land. Her har jenter og damer lov til akkurat det samme som gutter og menn. Men det betyr ikke at det er like lett for gutter og jenter å gjøre det samme. Noen forskere har nemlig funnet ut at voksne fortsatt lærer barn at gutter og jenter skal være forskjellige!

Kjønnsroller

Forskerne snakket med barn og foreldre i veldig ulike land, som Belgia, Kina, Nigeria og USA. Merkelig nok lignet disse landene på én spesiell måte: Når barna nærmet seg ungdomstida, begynte foreldrene å gjøre forskjell på kjønnene. De voksne ville gjerne at barna deres skulle følge de gammeldagse kjønnsrollene. De forventet at jentene skulle være snille, pene, høflige og føyelige. Guttene, derimot, skulle være tøffe, modige og sterke - og ikke "jentete".

Jentene fortalte at de fikk mindre frihet til å gjøre som de ville når de ble ungdommer. Guttene fikk derimot mer frihet. Men det var ofte vanskeligere for gutter å skille seg ut fra kjønnsrollene. De kunne for eksempel ikke være interessert i strikking, uten å få tyn fra både vennene og familien.

Gammelt fotografi av en gruppe mennesker i finstasen på 1900-tallet.

Folk i finstasen slik de gikk kledd tidlig på 1900-tallet. Foto: Privat.

Like muligheter

Forskerne oppdaget altså at ungdommene i alle landene hadde det litt likt. Men det var likevel lettere å skille seg ut fra kjønnsrollene i noen land. For eksempel i Belgia. Og det er ikke så rart. Der har folk lenge jobbet for at jenter og gutter skal ha like muligheter.

Hva med Norge?

Men hva med Norge? Hvordan er det her? Forskerne vet ikke helt. De har nemlig ikke gjort undersøkelser her. Men de tror at vi likner på Belgia. Andre forskere har dessuten undersøkt om vi behandler gutter og jenter likt her. Noen undersøkelser viser at Norge er et av landene hvor gutter og jenter har det likest. Men ikke helt likt. En undersøkelse avslørte for eksempel at de voksne i barnehagen behandler ungene forskjellig. De vil at jentene skal være rolige, mens guttene får bråke mer. Voksne sier også ofte at jentene er søte og har fine klær. Små prinsesser! Men guttene

får nesten aldri høre at de er pene prinser.

Det er litt teit. Det blir jo ikke så lett å kjenne etter hvem du er, når de voksne stadig forteller deg hvordan du skal være!

SAMFUNNSFAG KRLE OG HISTORIE MAT OG HELSE FØLELSER

Meldinger ved utskriftstidspunkt 9. april 2025, kl. 19.09 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.